

27 straipsnis

PAGALBA RENKANT MOKESČIUS

Bendras komentaras

Pagal šį straipsnį Susitariančiosios Valstybės teikia pagalbą išieškant mokestines nepriemokas vienoje iš Susitariančiųjų Valstybių. Šiuo metu nuostatos leidžiančios teikti pagalbą išieškant mokestines nepriemokas yra numatytos Sutartyse su Belgija, Danija, Estija, Latvija, Norvegija, Nyderlandais, Suomija, Švedija, Islandija, JAV ir Rusija.

Pradėjus taikyti Sutartį, Susitariančios Valstybės pasikeičia informacija apie kompetentingus asmenis, įgaliotus vykdyti informacijos mainus bei pagalbą renkant mokesčius. Kompetentingi asmenys nustatyti informacijos mainams ir pagalbai renkant mokesčius dažniausiai būna Susitariančiųjų Valstybių mokesčių administratoriai.

1. Sutartį sudarančios šalys įsipareigoja teikti viena kitai pagalbą renkant nesumokėtus mokesčių mokėtojo mokesčius, kurių dydį galutinai nustato pagalbos prašymą pateikusios sutartį sudarančios šalies įstatymai.

Komentaras

Šiame paragrafe yra numatyta, kad Susitariančiosios Valstybės prisiima įsipareigojimus teikti viena kitai pagalba išieškant mokestines nepriemokas, ir tai reiškia, kad Susitariančioji Valstybė gavusi prašymą dėl pagalbos surinkti mokesčius, privalo į jį atsakyti. Pažymėtina, kad prieš teikiant prašymą suteikti pagalbą išieškant mokestines nepriemokas, būtina atlikti visus veiksmus ir išnaudoti visas įprastines mokesčių surinkimo galimybes valstybės viduje ir tik tuomet, jei jų surinkti jokia kitu būdu yra neįmanoma, galima kreiptis į kitą Susitariančiąją Valstybę. Mokesčių, dėl kurių teikiamas prašymas, dydį galutinai turi nustatyti prašymą teikianti Susitariančioji Valstybė, vadovaudamasi savo vidaus įstatymais.

2. Kai sutartį sudaranti šalis prašo surinkti mokesčius, kurių surinkimui pritarė kita sutartį sudaranti šalis, tai ta kita sutartį sudaranti šalis renka šiuos mokesčius, vadovaudamasi savo mokesčių rinkimo įstatymais, ir renka juos taip, kaip mokesčius, kurie priklauso jai pačiai.

Komentaras

Susitariančioji Valstybė, gavusi prašymą išieškoti mokestines nepriemokas, įvertina prašymo esmę ir sutikusi su prašymu, privalo mokesčius išieškoti. Įvertinant gautą prašymą išieškoti mokestines nepriemokas, Susitariančioji Valstybė atsižvelgia į tai, kokius mokesčius prašoma surinkti, kadangi pagalba renkant mokesčius apima tik tuos mokesčius, kuriems yra taikoma Sutartis. Išieškodama mokesčius, Susitariančioji valstybė vadovaujasi tik savo vidaus įstatymais.

3. Bet koks sutartį sudarančios šalies prašymas rinkti mokesčius pateikiamas kartu su tokiu pažymėjimu, kokio reikalauja tos šalies įstatymai, kad būtų galima galutinai nustatyti mokesčio mokėtojo nesumokėtų mokesčių dydį.

Komentaras

Šiame paragrafe yra numatyta, kad Susitariančioji Valstybė, teikianti prašymą išieškoti mokestines nepriemokas, be pagrindinio prašymo surinkti nustatytą mokesčių dydį, taip pat turi atsiųsti lydinčiuosius dokumentus iš kurių matyti, kokius mokesčius prašoma išieškoti, kaip jie buvo apskaičiuoti. Tai gali būti vietos mokesčių administratoriaus sprendimo kopija ar kitokios pažymos, kurias Susitariančiosios Valstybės paprastai naudoja vadovaujantis savo vidaus įstatymais.

4. Kai sutartį sudarančios šalies mokestinė pretenzija nėra galutinai nustatyta dėl tos priežasties, kad ją galima apskusti ar kitaip paveikti, ši šalis, norėdama apsaugoti savo pajamas, gali prašyti kitos sutartį sudarančios šalies imtis tokių laikinų apsaugos priemonių, kurias gali panaudoti ta kita šalis pagal tos kitos šalies įstatymus. Jeigu ta kita šalis tokį prašymą pripažįsta, tai ta kita šalis imasi tokių laikinų priemonių, kurios būtų panaudotos, jeigu pirma paminėtai šaliai nesumokėti mokesčiai būtų tos kitos šalies mokesčiai.

Komentaras

Šiame paragrafe yra įtvirtinta galimybė vienos Susitariančiosios Valstybės kompetentingiems asmenims, kreiptis į kitos Susitariančiosios Valstybės kompetentingus asmenis su prašymu imtis laikinų apsaugos priemonių, kad būtų užtikrintas mokestinių nepriemokų išieškojimas. Tačiau, tam, kad būtų imtasi priemonių leidžiančių užtikrinti mokestinių nepriemokų išieškojimą (pvz. areštuojamas turtas), abi Susitariančiosios Valstybės turi turėti tokias nuostatas savo vidaus įstatymuose.

5. 3 ar 4 paragrafe aprašytą prašymą sutartį sudaranti šalis pateikia tik tada, kai mokesčių mokėtojas, kuris nesumokėjo mokesčių, neturi toje šalyje pakankamai turto, galinčio padengti nesumokėtus mokesčius.

Komentaras

Šiame paragrafe pažymima, kad viena Susitariančioji Valstybė gali pateikti prašymą rinkti mokesčius arba prašyti kitos Susitariančiosios Valstybės imtis laikinų apsaugos priemonių užtikrinančių mokestinių nepriemokų išieškojimą, tačiau tik tuomet, jeigu yra žinoma, kad mokesčių mokėtojas, iš kurio prašoma išieškoti mokestines nepriemokas, neturi pakankamai turto, galinčio padengti nesumokėtus mokesčius, toje pirma minėtoje Susitariančiojoje Valstybėje.

6. Sutartį sudaranti šalis, kurioje, remiantis šio straipsnio nuostatomis, buvo išieškoti mokesčiai, nedelsiant grąžina kitai sutartį sudarančiai šaliai, kurios naudai buvo išieškoti mokesčiai, taip išieškotų mokesčių sumą, kur reikia atimdama 7 paragrafo b) punkte nurodytą neįprastas išlaidų sumą.

Komentaras

Šiame paragrafe pažymima, kad viena Susitariančioji Valstybė įvykdžiusi nepriemokų išieškojimą turi nedelsiant pervesti išieškotą mokesčių sumą, tačiau taip pat gali iš tos sumos atimti susidariusias neįprastas išlaidas.

7. Jeigu abiejų sutartį sudarančių šalių kompetentingi asmenys nesusitaria kitaip, tai:

- a) įprastas išlaidas, kurias teikdama pagalbą turėjo sutartį sudaranti šalis, padengia ta pati šalis;
- b) neįprastas išlaidas, kurias teikdama pagalbą turėjo sutartį sudaranti šalis, padengia kita šalis ir išmoka nepriklausomai nuo sumos, kurią jos naudai išieškojo ta kita šalis.

Kai tik sutartį sudaranti šalis numato, kad gali būti neįprastų išlaidų, ji informuoja kitą sutartį sudarančią šalį ir nurodo apytikrę tokių išlaidų sumą.

Komentaras

Susitariančios Valstybės vykdydamos mokestinių nepriemokų išieškojimą gali abipusiai susitarti dėl išlaidų padengimo. Kartais “įprastos išlaidos” gali tapti “neįprastomis išlaidomis”. Suprantama, kad keliolika padarytų dokumentų kopijų yra “įprastos išlaidos”, tačiau jeigu reikia padaryti keliolika dėžių dokumentų kopijų, tai jau pasidaro “neįprastos išlaidos”, kurias turėtų padengti pati pagalbos prašančioji šalis. Taigi, kartais “įprastos išlaidos” dėl neįprastų priežasčių gali būti laikomos “neįprastomis išlaidomis”. Įprastas išlaidas, kurias teikdama pagalbą turėjo Susitariančioji Valstybė, padengia ji pati, o neįprastas išlaidas padengia pagalbos prašanti Susitariančioji Valstybė. Tuo būdu rekomenduojama neįprastas išlaidas padengti iš išieškomos ir pervedamos mokesčių sumos.

Išlaidos, susijusios su išieškotų sumų konvertavimu (mokestis už banko operacijas konvertuojant litus į kitos valstybės valiutą ir susidarę skirtumai dėl valiutos kurso svyravimo), bei už tarptautinio mokėjimo pavedimą bankuose imamo komisinio mokesčio laikomos “įprastomis išlaidomis” ir turi būti padengiamos pagalbą teikiančios šalies.

8. Šiame straipsnyje sąvoka "mokesčiai" reiškia mokesčius, kuriems taikoma ši sutartis, ir apima bet kokias su jais susijusias palūkanas bei baudas.

Komentaras

Atsižvelgiant į galimus Susitariančiųjų Valstybių vidaus mokesčių, kuriems taikoma Sutartis, įstatymų pakeitimus, numatoma, kad Sutartis taip pat taikoma bet kokiems identiškiems arba iš esmės panašioms mokesčiams, pradėtiems imti po Sutarties pasirašymo dienos. Susitariančiųjų Valstybių kompetentingi asmenys įpareigojami informuoti vieni kitus apie žymius mokesčių įstatymų pakeitimus.

Šiame paragrafe pabrėžiama, kad pagalba išieškant mokestines nepriemokas apima ir su išieškomais mokesčiais susijusias (susidariusias) palūkanas bei atsižvelgiant į Susitariančiųjų Valstybių vidaus įstatymus, paskirtas baudas.

STRAIPSNIO NUOSTATŲ YPATUMAI PAGAL ATSKIRAS VALSTYBES

Valstybė	Sutarties straipsnio „Pagalba renkant mokesčius“ nuostatų komentaras
Belgija, Islandija, Danija, Estija, Latvija, Norvegija, Nyderlandai, Švedija, Suomija	Žiūrėti bendrus sutarties straipsnio „Pagalba renkant mokesčius“ dalių komentarus.
JAV	Vadovaujantis Sutarties su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis 27 straipsnio “Keitimasis informacija ir administracinė pagalba” nuostata, leidžiančia

	<p>kreiptis dėl pagalbos renkant mokesčius bei atsižvelgiant į šio straipsnio ketvirtame paragrafe įtvirtintą nuostatą: “4. Kiekviena iš Susitariančiųjų Valstybių stengiasi surinkti kitos Susitariančiosios Valstybės naudai tokias sumas, kokios gali būti būtinos užtikrinant, kad Sutartimi numatytos mokesčių, kuriuos ima ta kita Valstybė, lengvatos nebūtų taikomos asmenims, kurie tokios teisės neturi.”, pažymėtina, kad gali būti išieškomos tik tokios sumos, kurios susidarė dėl neteisingo Lietuvos Respublikos ir Junginių Amerikos Valstijų dvigubo apmokestinimo išvengimo Sutarties nuostatų taikymo (pvz: buvo pritaikytas lengvatinis sutartyje numatytas mokesčio tarifas ir pan.).</p>
Rusija	<p>Teikti pagalbą renkant mokesčius Rusijos mokesčių administracijai ir kreiptis į ją dėl tokios pagalbos bus galima tik tuomet, kai atsižvelgiant į Sutarties su Rusija 27 straipsnio “Keitimasis informacija ir pagalba renkant mokesčius” 3 paragrafe įtvirtintą nuostatą “3. Susitariančiųjų Valstybių kompetentingi asmenys tam, kad būtų sudarytas papildomas susitarimas, nustatantis šio straipsnio nuostatomis vykdyti reikalingą procedūrą, taip pat leidžiantis teikti viena kitai pagalbą renkant mokesčius, kuriems taikoma ši Sutartis, praveda derybas.”, kompetentingi asmenys sudarys papildomą tarpžinybinį susitarimą.</p>